

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.

Küldőhivatal: István-utca 9.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
 Kladótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Tapintatlan kortesfogás.

Ujpest, május hó 23-án.

Terhes az Idő méhe!

Négy-öt hónap múlva Rómába készül utazni.

Az országgyűlési képviselőválasztások közelednek s a honatyaság biztos reménye számtalan férfi kebelét magasra dagasztja!

Magyarország határain belől 333 választó kerületben, 25 törvényhatósággal bíró — s 37 önálló képviselő választási joggal felruházott városban millió választó lesi a gólyamadár röptét s legalább ezer várja; — 826 biztosan hiszi, hogy az ő házának a kéményére száll, hogy őt kelepeli ki jelöltté a honatyaságra s hogy őt ajándékozza meg a — mandátum-babával!

Az Idő méhében azonban csak 413 mandátum van, a gólyamadár ennél többet nem hozhat, azt azonban megteszi, hogy kegyeltjeinek kettőt is ad belőlök.

Hogy kik lesznek a különösen kegyeltek, kiket méltat valóban a honatyaságra, azt nem tudjuk, de arról már is meggyőződünk, hogy a gólyamadár ez idő szerint nagyon tréfás hangulatban van s hogy nemcsak Szerbiában, hanem a gödöllői kerületben is találkoznak olyan orvosok, a kik idő előtt s minden áron el akarják hitetni kiszemelt áldozataikkal, hogy már is az ő nevüket kelepeli a gólya, hogy nekik hozza a — mandátum-babát.

A különbség a kettő között csak abból áll, hogy a mig Szerbiában „Caullet tanárnak“, addig a gödöllői kerületben „ellenzéknek“, „néppártnak“,

„antisemitáknak“ hívják azokat a bizonyos orvosokat, s a mig az elsőnek sikerült Sándor királyt lóvá tenni, addig az utóbbiaknak nem sikerült gróf Károlyi Sándort a képviselőjelöltségbe beugrasztani.

Hetek óta mosolyogva nézzük az „ellenzék“ azon erőlködését, a melylyel a gödöllői kerületben a szabadelvű párt ketté válását igyekezett előmozdítani.

Először csak szóval terjesztették gróf Károlyi Sándornak képviselő-jelöltetését, azután bele csempészték a hirt egyes fővárosi s ujpesti lapokba, majd új lapot is alapítottak hamarjában annak a jelölésnek az érdekében, sőt mi több, már a jelölő gyűlés napját is megátározták, mig végre megérkeztek a gorbóc—bogdányi választó kerületnek a küldöttei s felkérték gróf Károlyi Sándort, hogy maradjon meg jövőre is a gorbóc—bogdányi kerületnek a képviselője s a gróf azt válaszolta, hogy *„e kérsnek annyival is szivesebben tesz eleget, mert ha a gödöllői kerület mostani képviselője, Wolfner Tivadar ellen föllépne, megbontaná ott a szabadelvű pártot, a mi nincs szándékában“.*

Szinte komikus hatással bírt, s jó ízű kacagásra készítette az embert az a különös véletlenség, hogy gróf Károlyi Sándornak fentidézett kijelentése éppen akkor látott napvilágot a „Pester Lloydban“ és a „Nemzetben“, a midőn a „Rákos Vidéke“ s az „Ujpesti Közönlöny“ Lehel kürtjével és a kuruczok tárogatójával hirdették urbi et orbi — Rákos-Szent-Mihályon és Ujpesten — hogy Károlyi Sándor grófot, a gödöllői választó kerületben a jelenlegi képvil-

selővel, Wolfner Tivadarral szemben jelölik s hogy gróf Károlyi Sándor bölcsőjétől a mai napig ezt meg azt a nagyszerű dolgot vitte a haza és a nemzet érdekében véghez!

Tisztelettel meghajlunk gróf Károlyi Sándor hazafias érzelmei és érdemei előtt s éppen azért helytelenítjük a gödöllői kerület ellenzékének, néppártjának és antisemitáinak azon eljárását, hogy nem átallották gróf Károlyi Sándornak nevét közönséges kortes céljajukra felhasználni.

Gróf Károlyi Sándor ha már nem is az ellenzékétől, de a néppárttól s a magukat szabadelvűeknek tartó antisemitáktól jogosan elvárható annyit, hogy mielőtt világgá kürtölik a jelölését, megkérdezik tőle, elfogja-e fogadni a jelölést. Elvárhatta volna még akkor is, ha ennek a szándéknak az alapja komoly lett volna, de mert nem volt az, a szoros értelmében megérdemelték, hogy gróf Károlyi Sándor a csunya kortesfogásnak, a gorbóc—bogdányi választók előtt tett kijelentésével letörte a szarvát s azt a hosszú orrot, melylyel a „Friss Ujság“ a múlt héten Sándor királyt diszitette fel, a tréfás gólya segítségével a gödöllői kerület ellenzékének, néppártjának és antisemitáinak az arczába bűvölte át.

Mi a magunk részéről kezdettől fogva meg voltunk győződve, hogy gróf Károlyi Sándor, a ki a szabadelvű pártnak ma éppen olyan őszinte és jellemes tagja, mint a milyen őszinte s jellemes tagja volt évtizedeken át a nemzeti pártnak, a gödöllői kerület szabadelvű pártját nem fogja megbontani s a kerület választóit nem fogja ádáz küzdelemnek

TÁRCZA.

A gyónás titkának áldozata.

— Elbeszélés. —

Irta: Brankovics György.

(Folytatás.)

3.

V.

Egy órával később a palota földszintjének egyik fényesen berendezett szobájában ült Pál és keservesen zokogott. Nagyon szeretete az atyját s minduntalan eszébe jutottak ama szavai „Minden földi gazdaság és szerenese mulandó; az igazi boldogság és lelki öröm csak az Isten segítségével és az Istennél lelhető fel.“

— Hát csakugyan úgy volna? kérdezé magától. — Valóban úgy lesz. Ime az a férfi, a ki egész életen át kincsek gyűjtésén, hírnév szerzésén fáradozott, most ott fekszik hidegen, mereven s minden dicsőségét romba döntötte a halál. Határtalan kincseiből a drága koporsón kívül semmit sem visz magával a sírba. Vajjon csakugyan létezik még a sötét siron túl valami, a mi a mulandót túléli, a mi örök, halhatatlan? És ha van örökkévalóság, melyet a hit tanít, végtelen békével avagy végtelen kinnal, akkor a földi létnek is kell bírnia olyan békével, a mely a halál után folytatást nyer!

Ilyen komoly gondolatok remegtették meg Pál szívét, midőn atyjának ápolója belépett hozzája.

— Bocsánat, mondá, édesatyjának ravatalra helyezése után, ezt a kis kulesot párnája alatt találtam, ime átadom, hogy hivatalan kezekbe ne jusson.

— Beszéltem önnel talán atyám erről a kulesról, testvér? De nem, nem beszélhetett, — félbeszakította önmagát Pál — hiszen ön attól a pillanattól fogva, a melyben e kulesot a fejpárnája alá helyeztem benne se volt a szobájában. Köszönöm.

A betegápoló testvér eltávozott.

Három nappal később nagy pompával kísérték ki a megboldogult hült tetemeit a családi sírboltba. Temetés után, az esteli órákban szomorúan ült Péter és Pál a társalgó terembe s mindegyik egy-egy hírlapot tartott a kezében s könyves szemekkel olvasta a fényes temetés részletes leírását.

— Pál — szóla a hírlapot félre téve Péter én nem láttam a lelkészek között azt a papot, a ki atyánkat meggyöntatta, pedig ha jól tudom ő is annak a plébániának a segédlelkésze, a melynek papjai az egyházi szertartást végezték.

— Csodálatos! — válaszolá Pál — ebben a pillanatban én is rá gondoltam. Nem volt az ornátust viselő lelkészek között. Ha ott lett volna, magas alakja, határozottságát jelző arca bizonyára feltűnt volna.

— Vajjon miért nem vett részt a teme-

tésen? kérdé Péter. Hiszen a teljes papi segédlet volt megrendelve. Azután éppen neki, a kit az árvaház megvalósításával bízott meg atyánk, ott kellett volna a végső tisztességadásnál lennie!

Pál ekkor valami gondolattól megkapva, felugrott helyéről.

— Péter — mondá izgatottan — atyánk, mielőtt a lelkész megérkezett 40.000 forintot hozatott velem a pénztárból s azt egy dobozban az íróasztalába záratta velem; a kulesot a feje alá kellett tennem. Ezt a kulesot egy negyed órával halála után a betegápoló apáca adta át nekem.

— Még nem nézted meg, hogy a pénz ott van-e, a hová helyezted? kérdé Péter.

— Még eddig nem, jöjj, nézzük meg együtt.

VI.

A doboz ott volt az íróasztalban, de a pénz hiányzott belőle.

A fivérek némán néztek jó ideig egymásra, később azonban gúnyosan kérdezé Pál.

— Mit gondolsz az esetről Péter?

— Mit gondoljak. Te ismered a közelebbi részleteket, beszéld el őket, azután majd elmondom a véleményemet.

Pál ekkor részletesen elmondta az általunk már ismert tényeket s a következő szavakkal fejezte be elbeszélését:

— Az ápoló-apáca nem tudta mily össze-

kitenni, más szóval nem fog Wolfner Tivadarral szemben fellépni.

Hogy emeggyőződésünket fentidézett kijelentésével megerősítette: annak, mint korrekt tisztességes és férfias eljárásnak kétszeresen örvendünk.

A gödöllői kerület ellenzéke, néppártja és antisemitái pedig levonhatják maguknak azt a tanúságot, hogy a gödöllői kerület szabadelvű pártjának csak Wolfner Tivadar lett a képviselőjelöltje, mert az öt év előtt belé helyezett bizalomnak teljesen megfelelt, a kerületet az országgyűlésen méltósággal képviseli, s mert Wolfner Tivadar a további biza'omra — a kerület érdekeinek — még specialis érdekeinek is — a támogatása által annyi érdemeket szerzett, mint egyetlen-egy képviselőnk sem harminczöt év óta.

A gödöllői kerület ellenzéki, néppárti s antisemita választói tehát mondjanak le a jog, törvény s igazságba utköző kortesfogásokról s ragaszkodjanak mindvégig a tisztességes és tapintatos eszközökhöz, ez esetben — még bukásukban is megőrizhetik meggyőződésük tisztaságát, ellenkező esetben besározának azt a zászlót, a mely elveiket jelképezi.

A tapintatlan kortesfogások czélhoz sohasem vezetnek.

Brankovics György.

Két vádlott.

Nem a bíróság előtt, de az egész világ közvéleménye előtt szeretnénk két ártatlanul vádlottat megvédeni. Az egyik már oly régen, még a mesekorban volt ártatlanul pellengérré állítva, ez a *mostohaanya*, a másikat gunynyal és sarkazmussal üldözik kegyetlenül, ez a szerencsétlen *anyós!*

Ez utóbbinak nagy érdeme, hogy senki sem segítette annyira elő a jó ke'v kitérőseit, millió elmondott és elénekelt tréfákhoz szolgáltatva az anyagot.

Kellemetlen érzés ugyan a sok gunyos élez czéltáblájául szolgálni, de van a szegény anyósoknak még sokkal nagyobb bajuk is.

Bizony keserves a szegény anyós állapota, mikor már szemefényét, felserdült leányát egy derék férjnek odaadta és nincs az életben egyéb öröme, mint a fiatalok

függésben van a kules a pénzzel s igy csak egyetlen egy feltevés marad hátra. . . .

— Az istenért Pál, csak nem hiszed, hogy a lelkész, hiszen az borzasztó volna.

— Valóban borzasztó! De lehetséges-e mást feltételezni? Kérdezd önmagadat! A lopáson kívül csak egy eset lehetséges még, t. i. az, hogy atyánk azt a 40,000 forintot az alapítandó árvaházra adta át a lelkésznek, de akkor az összeg átvételét közölni kellett volna rögtön velünk. Ezt nem tevés az alapítványt oly alakban említette, hogy azt atyánk helyett nekünk kell megtennünk. Nos tehát, a dolog ugy lesz, hogy az az ember felhasználta a beteg tehetetlenségét, s az összeget, melyet atyánk valami jótékony czélra szánt, a saját javára eltulajdonította.

— De Pál, azóta már több nap mult el, a pénz más uton és módon is eltűnhetett.

— A kules mindig nálam volt. A pénzről senkinek sem volt tudomása. A zár, a mely nem közönséges, nem volt feltörve.

— Csodálatos, csodálatos! . . .

— Valóban az! Az a lelkész busásan megfizette azt a szolgálatot, a melyet szegény atyáknak teljesített. Az összeggel nem is törődnek, mert elvégre is 40,000 forint nálunk nem számít, de felláztat az a gondolat, hogy egy lelkész akkor, a midőn az ő felfogása szerint egy szent esefekményt végez, ilyen aljas tette vetemedik s a haldoklót megrabolja. Ez gyalázatos lopás.

(Folyt. köv.)

boldogságában gyönyörködni, akkor azt követeli tőle a világ, hogy teljesen megnemuljon és megvakuljon. Ez furesán hangzik, de ugy van, mert a családi béke csak ugy marad épségben, ha az anyós soha semmibe nem avatkozik és teljesen részrehajlatlan marad.

Emberfölötti önmegtartóztatást kíván e szerep. Ha az ifju házaspár közt véleményeltérés támad, mindegyik az anyós elé terjeszti panaszát és tőle várja az ítélkezést, ám ha valamelyiknek pártját fogja, akkor kész a háboru. Sőt ha még olyan pártatlan és hallgatag is, ellenségeskedésre ad okot, ha a fiatal asszony gyakran azzal érvel férje előtt: „Mamánál is így volt”, „Mama is ezt tartotta jónak” stb.

Az unokákkal is esinján kell bánnia, mert ha nagyon kimutatja szeretetét és a gyermekek szerető bizalommal a nagymamához simulnak, könnyen támad féltékenykedés és szemrehányás. Különös jelenség, hogy tulajdonképen jónak mondják a rossz anyóst; azaz a közömbös, önző anyós, ki csakis a saját élvezetét keresi, a mulatságnak él és gyermekeivel nem törődik, tehát ezáltal soha sem jut velük ellenkezésbe, ezt dicsérik.

Pedig milyen nehéz az anyósnak megszoknia arról, hogy anya legyen, hogy lemondjon leánya vezetéséről, ha látja, hogy a férj költséges, vagy könnyelmű életmódra szoktatja, vagy lerombolja benne, amit a szeretetteljes nevelés olyan nehezen fölépített.

Van a világon jó és rossz anyós, ez utóbbi fajta azonban sokkal ritkább, mint híresztelik. Az anyós rendszeren a bűnbak szerepére van kárhóztatva, mert ha a fiatalok házi perpatvar után ismét kibékülnek, rendszeren az anyóst okolják az egyenetlenségért.

És annak daczára, hogy az anyósokat kinevetik, kiszidják, czéltáblául használják, egy leányos mama sem retten vissza e szörnyű állapottól, ellenkezőleg nagyon is buzgólkodnak valamennyien, hogy ők is e félelmetes czimhez jussanak.

A másik szerencsétlen vádlott a mostohaanya. Ezt már megbélyegezték a legrégebb népmesék és az apró gyermekek füleiben csaknem egyenlően hangzik e két szó: mostoha, vagy boszorkány. Bizony ideje lenne már, hogy egy hírneves író a gonosz mostohákról szóló meséket megváltoztatva, a mostoha fogalmat tisztázná.

Már a pusztá név is ijesztőleg hat a kicsinyekre, nem esoda tehát, ha félelemmel és gyűlölettel fogadják az új mamát, kivel apjuk az elhunyt édes anyját akarja helyettesíteni és pótolni.

Mit is tehetne mást egy özvegy ember, ki fiatal feleségét elveszítve magára marad egy esomé apró gyermekkel? Ha nem akarja fizetett, műveletlen eselédekre bízni, vagy rokonokhoz szétküldve a családot felosztalni, muszáj neki egy jószívű derék nővel betölteni a háziasszony és anya üresen maradt helyét.

Az új asszony szíve szeretettel fordul a kis árvák felé, hiszen minden nő vonzódik a gyermekhez, a magasztos kötelességet lelkesedéssel vállalja el, férjének is be akarja ezzel bizonyítani mély szerelmét, nyitott karokkal közeledik a gyermek khez és azok? . . .

Durezás képpel, gyanakvó tekintettel állnak némán az új anya, a mostoha előtt és a szívükbe csepegtetett méreg elfagyasztja benne a szeretetet.

Akkor kezdődik a szegény fiatal anya kálvária-járása! Még a legősziatebb, legigazmondóbb asszony is kénytelen hazudni.

Eleinte szeretettel akarja a gyermekeket magához édesgetni, kényeztetni, mulattatja őket! A durezás modort, az engedetlenséget eleinte nem akarja észrevenni, ki akarja küzdeni a szeretetet. Ha férje észroveszi a gyermek tartózkodását, hazugságokkal álltatja, nem akarja, hogy a gyermeket miatta szidják, dorgálják. Néha meg is töri a szelidség, a türelem a gyermek merevségét, elszégyenli magát és őszinte ragaszkodással simul mostohája karjaiba. Apró gyermekeket egyáltalán könnyebb megszelidíteni, de jaj annak az asszonynak, kinek felserdült vagy serdülő gyermekekkel kell bánnia.

Mennyi türelemre, önmegtartóztatásra van szükség, hogy czélját elérje!

Hiszen tagadhatatlan, hogy vannak kelemetlen mostohák is, nem olyan kegyetlenek, mint a népmesékben, de kik a gyermekeket csak türik, legföljebb testi ellátásukról gondoskodnak és lelki világukkal nem törődve, nem igyekeznek szeretetüket elnyerni. Ezek azonban kivételek, sokkal gyakoribb az az eset, hogy a fiatal mostoha anya annyira megszereti a gyermeket, hogy nem neveli a kellő szigorral és gyöngédségével kissé el is rontja.

Igen nehéz a helyes középutat eltalálni, erre nem is lehet semmiféle szabályt felállítani, mert mindenkinek más a modora, az érzékenysége, a családi körülményei stb.

Csak azt hangoztatjuk a végén is, hogy a sokat megszólalt, elítélt anyósok és mostohák nem szolgálhatnak rá az őket érő vádakra, ellenkezőleg, többnyire nekik jut a szenvedés súlyosabb része és állásuk hasonló egy keskeny, tövisekkel szegélyezett ösvényhez, ahol a legkisebb mozdulatra figyelni kell, hogy a tövis véresre ne sebezze. Vigasztalóddjanak azzal, hogy ők sokkal jobbak a hírüknél! N. B.

H I R E K.

— **Erzsébet királyné szobrának leleplezése Gödöllőn** Erzsébet királyné emlékének, mely a magyarok szívébe van zárva, egyik külső jelét, kitünően sikerült szobrát, f. é. május hó 19-én leplezték le nagy ünnepélyességgel a gödöllői Erzsébet parkban. Az ünnepélyen jelen volt, a főhercege asszonyok és főhercegek kíséretében, O felsége a király; továbbá a magyar kormány, a főrendiház és képviselőház, Pestvármegye, Budapest, a pestvidéki törvényszék, a földművelésügyi minisztérium, a honvédelmi minisztérium, az 1848-49-es honvédek, a Budapesti Ujságírók, az Otthon küldöttsége és a gödöllői járásnak minden községe. Képviselve volt az ünnepélyen, még pedig igen szép számmal Ujpest községe is. Jelen voltak ugyanis Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő és Illek Vince esperes plébánoson kívül, kik a megyei küldöttség tagjai valának: Pilkovics kuriai bíró és neje, Cserba Ferencz táblabíró és neje Lenke leányával, Balassa Gyuláné, Zsoldos János és neje Ilonka leányával és Micsinay Erzsike unokahúgával, Mady Lajos és neje Vilma leányával, Lindt János községi bíró és neje, dr. Hédervári Soma és neje, dr. Hédervári Ernő, és neje, Weisz Mór és neje, Friedmann Armin és neje, Diamantstein Lajos és neje, Weisz Adolf és neje sógor-néjával dr. Kellernével, Schreiber Gyula és neje, Friedmann Ede és neje, dr. Kálmán Odónné, dr. Cserba Dezső ügyvéd, Cserba Elemér, dr. Szabó Béla és Rác Ernő gyógyszerészek, Hoffer Miksa mérnök, Deutsch Zsigmond ékszerész s lapunk felelős szerkesztője: Brankovics György stb. Az ünnepély lélekemelően ment végbe s mindazoknak lelkében, kik az ünnepen részt vettek, szent meggyőződésre váltak a földművelésügyi miniszternek ama szavai: „Nem halt meg, ki egy nemzet szívében van eltemetve. Elmulhattak napjai, de maga tovább él a nép emlékezetében és hagyományában, költészetében és imáiban”.

— **Az Elöljáróság ülése.** A község előljárósága f. é. május hó 22-én délután 4 órakor tartott ülésén elhatározta, hogy a *sertés-*

piacot a Ferencz József-tér jobb oldalára helyezi át és megnagyobbítja. A megnagyobbításhoz 200 folyóméter új karfa szűkítették s 700 koronába kerül. A *temetői kutra* vonatkozólag, a beérkezett 3 ajánlat közül a legolcsóbbat, Faigl József ajánlatát fogadta el, aki 289 koronáért kész a temetői kutat elkészíteni s ez összegért a régi községház kutjának szivattyuját a temetői kutba helyezni. — Az előjáróság Nyári, volt községi díjok özvegyének, segélyképen elhunyt férje egy havi díját szavazta meg, de elutasította Kiss Béla igazgató azon kérelmét, hogy a község a Lőrincziskola megnyitási ünnepélyének a költségeihez 100 koronával járuljon hozzá. Elutasította pedig azért, mert az iskola igazgatója ilyen ünnepélyek rendezésére nem illetékes s mert a község lakosságának pótdóója magánégyének multságára nem pazarolható. Az előjáróság elhatározta, hogy a községi születésnök kerületeit újra megfogja állapítani s a születésnököt arra kötelezi, hogy kerületeikben lakjanak. Végül Zsoldos János főjegyző bejelentette az előjáróságnak, hogy Rákospalota előjárósága minden engedély nélkül piacot létesített s azt közhírré is tette, a vármegye alispánja azonban a piacot táviratilag betiltotta, ami örvendetesen tudomásul vétetett.

— **Állami segély az ujbpesti iparos tanonciskola számára.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ujbpesti iparos tanonciskola számára, a folyó tanévre 1400 korona állami segélyt, az országos tanonciskolai alapból pedig 200 korona segélyt engedélyezett s egyidejűleg utasította a kir. állampénztárt, hogy ezen összeget Ujbpest község előjáróságának bélyegtelen nyugtára s elszámolás kötelezettsége mellett fizesse ki.

— **Kiss Béla igazgató ünnepe.** A Lőrincz-utezai iskola tantestülete, illetőleg igazgatója Kiss Béla, iskolai megnyitási ünnepélyt rendezett f. hó 22-én, a melyen jelen voltak a közoktatásügyi miniszteriumból Axamethy és Halász miniszteri osztálytanácsosok, továbbá Tóth József kir. tanfelügyelő, stb., de nem volt jelen bár meghívott, Wolfner Tivadar országgy. képviselő, nem volt jelen a község előjárósága, s nem volt jelen az ujbpesti állami iskolai gondnokság sem. Ennek a távolladásnak pedig az a magyarázata, hogy az illetékes tényezők helyes felfogása szerint az *egyéni hiszág és nagyzási hóbort* által rendezett iskola megnyitási ünnepélyek nem lehetnek méltó kifejezéseik ama hálának, melylyel Ujbpest községe azon nagy fontosságú kulturális tényezővel, az ujbpesti iskolák állami költségen való felépítésével szemben a közoktatásügyi miniszteriumnak s első sorban *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszternek tartozik. *Ujbpest illetékes tényezői annak idejében* ha az iskola-épületek elkészülnek, *kellő alakban fogják leróni a közoktatásügyi kormány iránti hálájukat.* A f. hó 22-ki megnyitási ünnepély tehát nem tekinthető s nem nevezhető másnak, mint Kiss Béla igazgató speciális ünnepének.

— **Vagy-vagy!** *Ivánka Pál* főszolgabíró, Zsámbék Péter és társai ujbpesti iparosok feljelentése folytán f. hó május hó 15-én kelt 4181. számú végzésével felhívta *Csepreghy Pál* iparhatósági biztost, hogy vagy ezen állásáról, vagy asztalos iparáról mondjon le, mert az ipar s keresk. miniszter 49348. 1884. sz. elvi határozata értelmében iparhatósági biztos az ipartestület tagja nem lehet.

— **Ipartanácsstagok választása.** A vármegye közigazgatási bizottsága, a másodfokú iparhatóság mellé alakított ipartanácsba rendes tagokul *Bajusz Bálint* asztalost és *Gerő Zsigmond* bádógost titkos szavazás útján egyhangulag választotta meg. A budapesti kereskedelmi s iparkamara pedig ugyanezen ipartanácsba *Wolfner Lajos* kamarai tagot rendes és *Csepreghy Pál* kamarai tagot póttagul választotta meg.

— **Telepengedélyek.** *Ivánka Pál* főszolgabíró *Mauthner* testvérek bőrgyárosoknak a külső váci-ut 28. sz. telken egy 3 emeletes bőreszerző-, szárító- és megmunkáló, továbbá ugyanott egy földszintes bóraktár épület emelésére, — *Löny Adolfnak* pedig a *Damjanics-uteza* 3. sz. telken egy növényolajgyár felépítésére a telepengedélyt megadta s az utóbbit arra kötelezte, hogy a talajvizet fertőzésére szükséges intézkedéseket megtegye, s szabályszerű tűzoltószereket beszerezze; a gyár kéményét szikrafogóval

ellása; az ajtók s ablakok kifelé nyiljanak s az épület két bejárattal bírjon.

— **Felavatási ünnepély.** *Sonnenfeld Miksát*, a *Sonnenfeld Lina* és fiai vaskereskedő cégé beltagját egy egészséges fiúval ajándékozta meg a neje. Az újszülött felavatási ünnepélye f. é. május hó 26-án d. u. 4 órakor fog megtartatni. A családnak e legifjabb tagja, első fiúgyermek lévén, nagy örömet okozott s bölesőjét az üdv és szerencsekívánatok árja veszi körül.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Halápy János* gyöngyösi állami elemi iskolai igazgató-tanítót az ujbpesti Virág-utezai iskolához helyezte át.

— **Személyi hír.** *Baky Béla* megyei főszámvevő f. hó 16-án visszaérkezett *Abbáziából* s hivatalának vezetését átvette.

— **Kinevezés.** A pestvidéki kir. törvényszék elnöke *Óváry István* ujbpesti lakost, a pestvidéki kir. törvényszékhez az olasz nyelvre tolmácesá nevezte ki.

— **Nepomuki János** napjának előestéjén f. hó május hó 16-án díszes társaság gyűlt össze *Lindt János* községi bíró vendégszerető házában, akit *Illek Vincze* esperes plébános köszöntött fel nevenapja alkalmából. A díszesen és gazdagon terített asztalok körül mintegy 40-en foglaltak helyet, csupa jó barátok ismerősök és rokonok s a legvidámabb hangulatban éjfélig élvezték a künöfő ételeket és italokat.

— **Névmagyarosítások.** *Ádler Gyula* ujbpesti lakos, a belügyminiszter engedélyével „*Aczél*”-ra magyarosította nevét. — *Brandenburg Mór* ujbpesti lakos belügyminiszteri engedéllyel *Bartó*-ra magyarosította nevét.

— **Az ujbpesti kath. legény egylet** f. évi május hó 27-én *Váci-uti* 1. sz. a helyiségében tánczezel egybekötött felolvasó estélyt rendez. Kezdetre félnyolc órakor.

— **Az ujbpesti uszoda** engedélyezése tárgyában f. é. május hó 18-án tartott meg *Ivánka Pál* főszolgabíró elnöklété mellett a helyszíni tárgyalás. Jelen voltak az elnöklő főszolgabíró kivül a révkapitányság, a Duna-gőzhajótársaság, a folyammérnökség kiküldöttei, *Zsoldos János* községi jegyző, dr. *Hédervári Soma* községi orvos, *Hoffer Miksa* községi mérnök s az uszoda részvény-társaság részéről *Hadel Ignác* elnök. A helyszíni szemle megejtése után s a folyammérnök és révkapitány véleménye alapján *Ivánka Pál* főszolgabíró kijelentette, hogy az uszodát nem engedélyezi, miután az uszodát tartó tutaj teljesen korhadt gerendákból áll s az engedélyezést a jövőre nézve is csak az esetben helyezte kilátásba, ha a részvény-társaság az uszoda alá teljesen új aljzatot esináltat. A járás főszolgabírája, tekintettel a víz pocsolyás voltára, még azt is ajánlotta a részvénytársaságnak, hogy az uszodáját helyezze ki a szabad Dunára, legalább a *Mauthner* gyár vidékére, ahol korántsem oly fertőzött a víz, mint az eddigi helyen. A főszolgabíró e határozata és kijelentése csak hálás köszönetre kötelezi Ujbpest közönségét, mert az eddigi uszoda sem egészségügyi, sem közbiztonsági, sem kényelmi tekintetben nem igen felelt meg a jogos igényeknek.

— **Új koronauradalmi birtok.** A váci püspökség nagy birtokainak egyike, mint váci tudósítónk jelenti, eladásra kerül. Ez a *Gödöllő* mellett fekvő *Szent-Jakab-puszta*, melynek területe körülbelül négyezer hold. A birtok keveset jövedelmez s ezért a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyt adott az eladásra. A kerepesi gazdák főiparezellőzve a birtokért nyolcszáz ezer koronát ígértek, de minden valószínűség szerint *Szent-Jakabot* a *Gödöllői* koronauradalomhoz esatolják. *Szent-Jakab* ugyanis bekelve fekszik az uradalomba s ha főiparezellőzzük, úgy a királyi vadász-állományban nagy kár fog esni. Ezért veszi meg a koronauradalom a birtokot, s az uralkodó kedvelt vadászterületet újabb négyezer holddal fog növekedni.

— **A földadó revíziója.** *Darányi földmívelési miniszter* egyetértőleg a pénzügyminiszterrel felhívta a gazdasági egyesületeket, hogy válasszanak bizalmi férfiakat, a kik a földadó kataszter helyesbítés-munkájánál támogatni fogják a kiküldött közegeket. A kataszter helyesbítése az adórevízió alkalmából válik aktuálissá s a gazdasági egyesületeknek a munkálatokba való bevonása az érdekelt gazdaközönségnél helyesléssel találkozik.

Általánosan elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a *Mauthner-féle* gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répmagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánozott hasonló védjegyű, de nem impregnált répmagokkal. A *Mauthner-féle* magok tehát felülmulthatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszükségletüket mindig *Mauthner-féle* magokkal fedezik.

— **Az ujbpesti izr. nőegylet** f. é. május hó 29-én d. u. 3 órakor, a hitközségi irodában tartja ez évi rendes közgyűlést, amelynek következő a tárgysorozata: 1. Evi jelentés a nőegylet s leányárvaházának ügymenetéről. 2. A múlt évi mérleg betérjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése s a felmentvény megadása. 4. Számvizsgáló bizottsági tagok választása.

— **Házasság-kötés.** *Szalay István* pékmester f. hó 16-án *Ziegler Róza* kisasszonnyal, *Ziegler József* leányával kötött házasságot. Az ifju pár a polgári házasság megkötése után a római katolikus templomban is örök hűséget fogadott egymásnak.

— **Táncmulatssg.** Az „Ujbpesti szobafestő-, mázó-, fényező-, aranyozó- és czimfestő segédek folyó évi május hó 26. napján (Pünkösöd vasárnap) a Colosseum összes helyiségeiben a szakegylet munkanélküli segély-pénztár alap javára, műkedvelői színelőadással egybekötött tavaszi táncmulatsságot rendez. Kezdetre pont 1/8 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona. Családjegy (1 ur, 2 hölgy) 2 korona. Ez alkalommal színre kerül: „A Legény bolondja”. Eredeti népszínmű dalokkal, 3 felvonásban. Irta: *Körödy Péter*. Rendező: *Hevesi B. Sugó*; *Tóth D. Közreműködnek benne: Silbermann Ignác, Futó Róza, Baktai Gizella, Tóth Juliska, Nádásdi Lujza, Tóth János, Weisz Árpád, Potholiczky János, Berger Adolf, Turicsék Károly, Izsák József, Ausch Lajos, Salgó István, Pulez József, Klein Irma, Horváth Gizella, Salgó Mariska, Czug János, Galgóczy Hermann, Erdélyi Irén, Járdék Anna, Goldschmiedl H., Bévész Anna, Horváth Gizella, Brandovszki J., Rothkappel H., Ruzicska E., Jánosi Margit.*

— **Ipar- és gazdasági kiállítás Kecskeméten.** *Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye* gazdasági egyesülete *Kecskeméten*, th. város gazdaközönségével *Kecskeméten*, az ottani iparkiallításal egyidejűleg: 1. Gazdasági gép- és eszköz-kiállítást és bemutatót. 2. Permetező gépkiallítást és versenyt. 3. Baromfi-kiállítást rendez. A baromfi-kiállítás augusztus 20—25-ig tart, a többi augusztus 11—25-ig. Bejelentési határidő június hó 15. A Baromfi kiállításra csakis pestmegyei és kecskeméti tenyésztők és kereskedők jelenthetnek be Baromfit és ennek termékeit. Be lesz mutatva a tenyésztési, hizlalási s értékesítési eljárás is. A díjak részben pénzdíjakból s oklevelekből állanak. A gép- és eszköz-kiállításnál a magyar gyártmányok bemutatására van a főszly helyezve. Kiállíthat minden hazai gépgyáros és iparos. Célja ezen kiállításnak a magyar gyártmányok ismertetése s terjesztése. Tejgazdasági eszközöket külföldiek is kiállíthatnak. A kiállítási tárgyak esetleg kismunkában is bemutatathatók. A permetező gépkiallítás és veresny ezélya a hazai gyártmányok terjesztése és megismertetése, miért is csakis hazai gépgyárosok és iparosok állíthatnak ki. Program- és bejelentési iverk kaphatók *Kecskeméten* a bizottságnál s *Budapest* a gazd. egyesület titkári hivatalában (*Budapest, vármegyei ház*).

— **Pályázat.** A szigetmonostori községi jegyzői állás üresedésbe jött s f. é. június hó 1-én fog választás útján betöltetni. Pályázati kérvények f. é. május hó 31-ig a pótmázi főszolgabírói hivatalban nyújtandók be. Javadalmazás: 1000 korona évi fizetés, 160 korona fűtési átalány, lakás, szántófold, haszonélvezete. Anyakönyvvezetési tiszteletdíj.

— **Nyári mulatssgok.** Az „Első ujbpesti máv. jótékonyági- és takarékosági asztaltársaság” folyó évi június hó 2-án a „Korona” vendéglő helyiségeiben az „Ujbpesti Dalkör” szives közreműködésével dal-, tombola-, világposta-, tekésés- és tánczezel egybekötött nyári mulatssgot rendez. Belépti-díj: Személyjegy 80 fillér. Családjegy

1 korona 20 fillér. Kezdeté d. u. 3 órakor. A zenét Molnár Döme nagykátaik közkedvelt ezigányzenekar szolgáltatja. A tiszta jóvedelem szegény gyermekek felruházására fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Az *ujpesti evang. református egyház* szokásos nyári mulatsága f. é. június hó 8-án fogja a „Korona” vendéglő összes helyiségében megtartatni. A belépti-jegy ára 1 korona. A tánc kezdete este 8 órakor. Hogy a református nyári multság ezuttal sem fogja meghazudtolni régi jó hírnevét, arról a rendezőség buzgósága kezkesedik.

— **Tüz.** F. é. május hó 17-én eddig ismeretlen okokból kigyuladt s földig égett a Nyár-utca 23. sz. a ház. E tüzesetnél az a nevezetes dolog adta elő magát, hogy a rákospalotai tűzoltók hamarabb jelentek meg Ujpesten — mint az ujjpesti tűzoltók. Furesa de — igaz.

— **Majális.** A Baross-utcai iskola tanulók f. é. május hó 22-én tartották meg a Schlaffer-féle mulatókertben majálisukat, melyre a Baross-utcai tantestület az előjáróságot s a község előkelő polgárait is meghívta. A tanulók délután 2 órakor zene szóval indultak ki a mulatóhelyre, ahol vidám hangulatban s különféle társasjátékokkal töltötték el a délutánt, míg a tantestület tagjai s a vendégek még az esteli órákban is hévvel járták a esúrdást.

— **Az örült betörőt elfogták.** Petrovics Józsefet, az állítólagos örült betörőt, két heti kutatás után f. é. május hó 21-én elfogták. A délelőtti órákban az ujjpesti hajógyár néhány munkása észrevette, hogy O-Buda felől egy ember esónakon igyekszik a Szunyog-szigetre. Az egyik munkás fölismerte a esónakázó emberben Petrovicsot. A gyilkosnak, aki az örültek házából lopott új ruhában szökött meg, nagyon szánalmas külseje volt. Meglátszott rajta, hogy az utolsó napokat esőben és viharban a szabad ég alatt töltötte, mert ruhája sáros és piszkos volt. A munkások azonnal esónakba ültek és üldözni kezdtek. Petrovics erős karral evezett és előbb ért parthoz, mint a munkások. A szökevény rögtön futni kezdett és átszaladt Ujpestre az új vasuti hidon. A hid tulsó végén az örületés hajszá nagy tömeget gyűjtött össze s a Rott-féle vendéglő előtt a Váci-uton már minden oldalról körülvezték a gyilkost. Petrovics még egy utolsó, kétségbeesett kísérletet tett a menekülésre. Előrántotta revolverét s hatszor rálőtt a tömegre s üldözői közül Budik József halaszt és Szalay János lakatossegédet meg is sebesített. A következő pillanatban *Démon* és *Tóth* rendőrök hátulról lefogták s a földre teperték, aztán nagynehezen megkötözték. Nagy diadallal kísérték aztán az ujjpesti kapitányságra, ahonnan a főkapitányság börtönébe szállították.

IRODALOM.

***Országgyűlési képviselőink sematizmusa.** *Tassy* Károly, a képviselőház irodai igazgatója ebben az évadban is nagy gondal állította össze az országgyűlési képviselők sematizmusát, még pedig a fővárosi s vidéki lakásjegyzékekkel, a pártállások megjelölésével, a miniszterek fogadási napjainak kitüntetésével, választókerületek szerinti beosztással, a választók számának felemlítésével s az összes bizottságok névjegyzékével. A kitűnően tájékoztató munkának, az országgyűlési képviselőválasztások küszöbén, nagy hasznát veheti az, aki az egyes választókerületek jelölési s esélyei iránt érdeklődik. A 110 oldalra terjedő esinosan kiállított könyv ára 80 fillér. Vidékre bérmentes küldéssel 1 korona.

***A tizenhárom aradi vértanu gyönyörű csoportképe** fekszik előttünk művészi színhatással, remek korhűséggel megfestve. Az aquarell műnyomatok ezen példánya meglett bennünket, mert még nem volt alkalmunk a szabadságharc vértanuinak örökké dicső alakjait ilyen gyönyörű csoportozatban, ilyen magyaros motívumokkal megfestve szemlélni.

E képen egy a megdicsőült tábornokok arezvonásainak feltűnő hasonlósága, mint az egyenruhák korhűsége és a plasztikai szépség, melylyel a tizenhárom alak egyöntetű jelenetté van csoportosítva, a festő mű-

vészetének tökéletességét igazolják; előre látható tehát, hogy a kép egyike lesz a legnépszerűbb és legkedveltebb képeknek, melynek minden magyar család szobájában helye lesz és minden lakásnak díszére válik. Az 1848/49 honvédménház főparancsnoka a képre vonatkozó következő elismerő sorokat intézte a kép kiadójához: „Tekintetes Székely Aladár képkiadóvállalalnak Budapesten, VII., Klauzál-utca 6. sz. A kiadásában megjelent és hozzám benyújtott „Tizenhárom aradi vértanút” ábrázoló festményt megtekintettem és szívesen tudatom Onnel, hogy a mártírhálalt szenvedett, boldogult tábornokok, kiket személyesen ismertem, alakjokra nézve korhűek és a festmény méltó arra, hogy széles körökben elterjedjen. *Szentimrey Kálmán* az 1848/49 honvédménház főparancsnoka”. Mi is ajánljuk e képet t. olvasóinknak, mely minden vidéki képkereskedésben, valamint a kiadónál Budapesten megszerezhető.

336. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbírósnak 1900. évi V. 4137 5. sz. végzése folytán **dr. Grünhut Armin** ügyvéd által képviselt **Kemény Manó** felperes részére **Lónyai Géza** alperes ellen 217 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1749 koronára becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Rpalotán, Villa-sor 12. sz. a. házban** leendő megtartása határidőül **1901. évi május hó 29-ik napján délelőtt 1/2 órája** kütüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy el őbbségi jelentéseiket az árverés megkezdés-ig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szó al bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi május hó 11. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

1042. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjpesti kir. járásbírósnak 1900. évi V. 4365 3. sz. végzése folytán **dr. Bein Agoston** ügyvéd által képviselt **Schäffer János** felperes részére **Lónyai Géza** alperes ellen 1419 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1527 kor. becsült ingóságokra az ujjpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Rákospalotán, Villa-sor 12. sz. a. házban** leendő megtartása határidőül **1901. évi május hó 24. napján délután 2 órája** kütüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi május hó 9. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

1444. tk. 1901.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az ujjpesti kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. **Békési Sámuelné rákospalotai lakos végrehajtónak és az „Ujjpesti kereskedelmi és iparbank” végrehajtónak és a esatlakozott „Ipar és kereskedelmi hitelintézet” és „Váci takarékpénztár” végrehajtóknak — K. Szabó Mihály rákospalotai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, I. végrehajtónak 92 korona tőke követelése és járuléka, II-nak 280 korona tőke követelése és járuléka, III-nak 9000 korona tőke követelése és járuléka, IV-nek 1000 korona részlettőke követelése és járuléka, a kielégítése végett a pestvidéki kir. törvényszék (az ujjpesti kir. járásbírósnak) területén lévő **Rákospalotán fekvő a rákospalotai 101. sz. telekkönyvi betétben** felvett A I. 4—9 sorszámu 1714/11. 1715 I. 2056 I. 2057/1. 2058 I. 2059/1. helyrajzi számu és az A I. 19 sorszámu 3980 2. helyrajzi számu **K. Szabó Mihály** (nős Juhász Máriaival) nevén álló ingatlanra az árverést 2965 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi június hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Rákospalota község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.**

Arvereznizsándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 296 korona 50 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban és az 1888. évi 35172. számú J. M. rendeletben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujpest, 1901. évi március hó 12-én a kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Szücs

kir. albiró.

Magyar Biztosítási Iroda

Budapest, VII., Rózsa-utca 35. sz. I. em. 15.

Ezennel értesítjük a biztosító magyar közönséget, hogy Budapesten

Magyar Biztosítási Iroda

ezim alatt egy oly intézményt létesítettük nk mely a külföldi hasonló nagy vállalatok mintájára, hivatva lesz a biztosítási ügyekben utba igazítással szolgálni, teljesen díjmentesen tanácsot adni s a közönség érdekeit a biztosító vállalatok előtt képviselni.

Irodánk elvállalja az új biztosítások felvételét, a legnagyobb kölcsönöket eszközöli ki, eljár károk és perek esetén, nem megfelelő kötvényeket megfelelőekkel kicserél. — Szóval mindazon ügyekben a közönség szolgálatára áll, a hol a bonyolult biztosítási ügyekben tanácsot, utmutatással szolgálhat.

Tekintve, hogy irodánk semminemű ügynökséggel összeköttetésben nem áll, (nem is teveszthető össze ügynökséggel) mindazon kedvezményeket és jutalmakat, melyeket biztosítások közvetítésénél társaságok az ügynöknek fizetni szoktak, mi a feleknek átengedjük.

Semminemű jutalékot vagy költséget fel nem számítunk. Mindazok, a kik valamely társaság képviselőjét előnyös feltételek mellett óhajtják elvállalni, bizalommal forduljanak hozzánk.

Budapest, 1901. április hó 25-én. 3—4.

Magyar Biztosítási Iroda

Budapest, VII., Rózsa-utca 35. sz. I. em. 15.

**Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb lakások
azonnal is kiadók.**